Verklaring erfgoedvoorwerpen
Van wie is die koffer De Bilt

In de koffer zitten tal van voorwerpen die de (fictieve) eigenaar heeft bewaard omdat ze persoonlijke, emotionele waarde hebben. In les 5 komt de eigenaar de koffer ophalen en vertelt het verhaal achter de voorwerpen. Hieronder kun je lezen over een aantal voorwerpen en ook meer vertellen over vroeger en Baarn.

Oma was coupeuse: voorwerpen zoals speldenkussen, vingerhoedje, meetlint, stoffen, ..
In het verhaal, dat bij de koffer hoort, is de oma van de eigenaar coupeuse, ofwel kleermaakster in Baarn. Het is een ambacht; vroeger was het veel gebruikelijker dat kledingstukken zelf gemaakt werden. Rijkere mensen konden het zich veroorloven om kleding te laten 'aanmeten' door een kleermaker. Een gewenst kledingstuk werd met een knippatroon uit de gekozen stof geknipt en in elkaar gezet. Vaste attributen waren – naast de naaimachine - het speldenkussen, een krijtpompje om de plek van de zoom met krijt aan te geven, het meetlint, het vingerhoedje om de vinger te beschermen tegen het prikken van de naald of spelden. Tegenwoordig koopt iedereen zijn kleding in een winkel en wordt het in fabrieken over de hele wereld gemaakt.

De Bilt/Bilthoven – zomer in het groen: tafelbel en schilderijlijst
De Bilt maakt deel uit van de Stichtse Lustwarande, een strook met veel landgoederen en buitenplaatsen tussen de Utrechtse Heuvelrug en het Kromme Rijngebied. De economische bloei van de zeventiende eeuw maakte het voor veel rijke stedelingen, meestal uit Utrecht, aantrekkelijk en mogelijk om een tweede huis op het platteland te bezitten. Aan zo'n landhuis ontleenden zij een hogere status. De rijke stedelingen bouwden hier riante zomerverblijven met grote, fraai aangelegde tuinen en parken. De warme zomers wilden ze de stinkende stad ontvluchten en bleven vaak maandenlang in deze schone, groene, frisse omgeving. Denk aan Oostbroek, Beerschoten, Jagtlust (gemeentehuis), Sandwijkck, Houdringe en meer.

Tafelbel **:** De omgeving van de Bilt trok rijke mensen aan. Deze families bewoonden de grote huizen in de zomer en namen vaak ook hun bedienden mee. Hoe rijker men was, hoe meer bedienden. Denk aan een koetsier, een kindermeisje, een linnenmeisje, een kok, een tuinman, een kamermeisje.
De personeelsvertrekken bevonden zich meestal in het souterrain – helemaal beneden – of juist op de zolder. Met de Tafelbel kon de familie het personeel roepen: bijvoorbeeld om de volgende gang te laten serveren of als teken om de tafel af te ruimen.

Schilderijlijst: De opa in het verhaal is meubel- en lijstenmaker. Ook in deze grote zomerhuizen hingen vaak veel schilderijen. De huizen waren sowieso vaak rijk ingericht met meubels, serviezen, behang, tafellinnen, kleden. Een lijst om het schilderij maakt het kunstwerk helemaal 'af'. Vroeger vond men dat een schilderij ook een soort venster naar de werkelijkheid was. De lijst is dan als het ware het raamkozijn en het schilderij is het uitzicht door het raam. De lege lijst in de koffer kan ook zo gebruikt worden.

Erfstuk: bijtring in sleutelkistje
In het sleutelkistje zit een bijtring met een zilveren voorwerp eraan. Dergelijke bijtringen kregen baby's als hun tandjes doorkwamen zodat ze erop konden kauwen tegen de pijn. Omdat deze bijtringen zo fraai zijn, worden ze vaak als erfstuk doorgegeven aan een volgende generatie. Ook de eigenaar van de koffer bewaart zijn bijtring in een speciaal kistje zodat hij/zij hem straks kan doorgeven aan zijn/haar (klein)kind.